ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради університету
25 червня 2026 року,
протокол № 13.

Т.в.о. ректора, голова вченої ради
університету, доктор юридичних наук,
професор
_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

25 червня 2026 року

м.п.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАВНИЧОЇ ОСВІТИ І НАУКИ»
для підготовки на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти
здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю D8 «Право»
галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право»
Освітньо-наукова програма «Доктор філософії з права»

м. Хмельницький
2026

РОЗРОБНИК:

Доктор юридичних наук, професор
16 червня 2026 року

Віталій ЧЕРНЕГА

СХВАЛЕНО:

Рішення кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права 17 червня 2026 року, протокол № 13.

Завідувачка кафедри, кандидатка юридичних наук, доцентка
17 червня 2026 року

Олена ГАЛУС

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми,
доктор юридичних наук, професор
18 червня 2026 року

Іван КОСТЯШКІН

Декан юридичного факультету, кандидат юридичних наук, доцент
18 червня 2026 року

Віктор ЗАХАРЧУК

Рішення методичної ради університету
18 червня 2026 року, протокол № 8

Перша проректорка, голова методичної ради університету, кандидатка наук з державного управління, доцентка
18 червня 2026 року

Ірина КОВТУН

Обліковий обсяг 0,42 ум.др.арк.

ЗМІСТ

				Стор.
1.	Опис навчальної дисципліни		–	3
2.	Заплановані результати навчання		–	3
3.	Програма навчальної дисципліни		–	4
4.	Структура вивчення навчальної дисципліни		–	6
	4.1	Тематичний план		6
	4.2.	Аудиторні заняття	–	6
	4.3.	Самостійна робота студентів	–	7
5.	Методи навчання та контролю		–	7
6.	Схема нарахування балів		–	7
7.	Рекомендована література		–	8
8.	Інформаційні ресурси в Інтернеті		–	10

Опис навчальної дисципліни

1.	Шифр і назва галузі знань	–	D «Бізнес, адміністрування та право»
2.	Код і назва спеціальності	–	D8 «Право»
3.	Назва спеціалізації	–	спеціалізація не передбачена
4.	Назва дисципліни	–	Організація правничої освіти і науки
5.	Тип дисципліни	–	обов’язкова
7.	Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	–	третій
8.	Ступінь вищої освіти, що здобувається	–	Доктор філософії
11.	Обсяг вивчення дисципліни:		
	1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	–	3,0/90
12.	Форма семестрового контролю	–	екзамен
13.	Місце дисципліни в логічній схемі:		
	1) попередні дисципліни	–	Методологія правничих досліджень
	2) супутні дисципліни	–	Парадигма правової доктрини; етика наукових досліджень та захист інтелектуальної власності
	3) наступні дисципліни	–	Менеджмент наукових проєктів
14.	Мова вивчення дисципліни	–	українська.

2. Заплановані результати навчання

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	**Загальні компетентності** ЗК 2. Здатність розробляти наукові проєкти та управляти ними. **Спеціальні компетентності** СК 3. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльністт у вищій освіті та проєктах правничої освіти у системі освіти дорослих.
Програмні результати	РН 6. Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних

навчання	дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці; РН 7. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення, аналізу й збереження даних та інформації, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи у науковій, викладацькій, правотворчій та правозастосовній діяльності; РН 8. Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проєктами, які дають можливість створювати законопроєктну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціально економічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів; РН 9. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері права на різних рівнях вищої освіти, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Вступ до курсу «Організація правничої освіти і науки»

Право на вищу освіту та право на свободу наукової творчості. Нормативно-правове забезпечення освітньої та наукової діяльності.

Поняття і соціальна цінність правничої освіти та її місце в системі вищої освіти.

Поняття і соціальна цінність правничої науки та її місце в системі суспільних наук.

Українські персоналії правничої освіти і науки. Класичні та сучасні досягнення правничої науки.

Синергія правничої освіти, правничої науки і юридичної практики.

Місце організації правничої освіти і науки в номенклатурі освітніх компонентів та його структура.

Тема 2. Правове забезпечення управління у сфері вищої правничої освіти

Українська географія закладів вищої освіти і наукових установ, що провадять освітню та наукову діяльність у сфері права.

Завдання, правовий статус і типи закладів вищої освіти, що провадять освітню та наукову діяльність у сфері права.

Утворення, засади діяльності та припинення закладу вищої освіти, провадить освітню та наукову діяльність у сфері права.

Структура закладу вищої освіти, що провадить освітню та наукову діяльність у сфері права, його правовий статус і функції його підрозділів.

Правове забезпечення управління закладом вищої освіти, що провадить освітню та наукову діяльність у сфері права.

Рівні, ступені та кваліфікації вищої правничої освіти.

Система і повноваження суб'єктів управління у сфері вищої правничої освіти.

Тема 3. Забезпечення якості вищої правничої освіти. Академічна доброчесність як запорука провадження якісної освітньої та наукової діяльності в сфері права

Обрис елементів, процедур і заходів системи забезпечення якості вищої правничої освіти.

Правове забезпечення академічної доброчесності.

Правове забезпечення ліцензування освітньої діяльності в сфері права.

Акредитація освітніх програм зі спеціальності «Право».

Мета і завдання державної політики щодо міжнародного співробітництва у сфері вищої правничої освіти.

Основні напрями міжнародного співробітництва у сфері вищої правничої освіти.

Правове забезпечення зовнішньоекономічної діяльності у сфері вищої правничої освіти.

Основні напрями міжнародного наукового співробітництва у сфері права.

Інтеграція національного дослідницького простору до Європейського дослідницького простору в сфері права.

Тема 4. Організація освітнього процесу в закладах вищої освіти та наукових установах, що провадять освітню і наукову діяльність у сфері права

Поняття освітнього процесу та його мови.

Форми здобуття правничої освіти в закладах вищої освіти.

Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять.

Категорії, права й обов’язки, гарантії учасників освітнього процесу.

Тема 5. Механізм підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та здобувачів наукового ступеня доктора юридичних наук

Номенклатура наукових юридичних спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та наукового ступеня доктора наук.

Механізм підготовки здобувачів ступеня доктора філософії зі спеціальності D8 «Право» в аспірантурі та ад’юнктурі.

Механізм підготовки здобувачів ступеня доктора філософії зі спеціальності D8 «Право» поза аспірантурою та ад’юнктурою.

Механізм підготовки здобувачів наукового ступеня доктора юридичних наук у докторантурі.

Механізм підготовки здобувачів наукового ступеня доктора юридичних наук поза докторантурою.

Тема 6. Механізм присвоєння вчених звань науковим та науково-педагогічним працівникам, що провадять діяльність у сфері права

Механізм присвоєння вченого звання доцента науково-педагогічним працівникам, що провадять діяльність у сфері права.

Механізм присвоєння вченого звання старшого дослідника зі спеціальності «Право».

Механізм присвоєння вченого звання професора науковим та науково-педагогічним працівникам, що провадять діяльність у сфері права.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назви тем	Кількість годин											
		Денна форма						Заочна форма					
		усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	с	лаб	інд	с.р.		л	с	лаб	інд	с.р.
1.	Вступ до курсу «Організація правничої освіти і науки»	14	2	2	-	-	10	16	2	1	-	-	13
2.	Правове забезпечення управління у сфері вищої правничої освіти	16	2	2	-	-	12	14	-	1	-	-	13
3	Забезпечення якості вищої правничої освіти. Академічна доброчесність як запорука провадження якісної освітньої та наукової діяльності в сфері права	16	4	2	-	-	10	14	-	1	-	-	13
4	Організація освітнього процесу в закладах вищої освіти та наукових установах, що провадять освітню і наукову діяльність у сфері права	14	2	2	-	-	10	16	2	1	-	-	13
5	Механізм підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та здобувачів наукового ступеня доктора юридичних наук	15	2	1	-	-	12	15	2	1	-	-	12
6	Механізм присвоєння вчених звань науковим та науково-педагогічним працівникам, що провадять діяльність у сфері права	15	2	1	-	-	12	15	2	1	-	-	12
	Всього годин	**90**	**14**	**10**	**-**	**-**	**66**	**90**	**8**	**6**	**-**	**-**	**76**

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються у силабусі навчальної дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань визначаються у силабусі навчальної дисципліни.

4.3. Самостійна робота

4.3.1. Самостійна робота включає завдання до кожної теми.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи зазначаються в силабусі навчальної дисципліни.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

1) традиційний усний виклад змісту теми;
2) слайдові презентації;
3) дискусія.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

1) дискусійне обговорення проблемних питань;
2) вирішення ситуаційних завдань (кейсів);
3) представлення презентацій.

Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни може проводитися у формах:

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни може проводитися у формах:

1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;
2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;
3) перевірка виконання поточних контрольних завдань;
4) захист підготовленого публічного виступу.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену.

Структура екзаменаційного білету: два теоретичних питання, одне практичне завдання.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування балів за результатами навчання здійснюється за схемою, наведеною на рис.

Рисунок 1. – Схема нарахування балів

6.2. Обсяг балів, здобутих студентами під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних завдань визначаються у силабусі навчальної дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

1. Актуальні питання юридичної науки в дослідженнях молодих вчених: збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково практичної конференції до Дня науки (м. Київ, 12 травня 2026 р.). Одеса: Видавництво «Юридика», 2026. 164 с.

2. Горінов П. В. Правова освіта в умовах дії воєнного стану в Україні. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2022. Вип. 6. С. 3-8. DOI: https://doi.org/10.32782/39221380

3. Дзера О. В. Цивільно-правова наука і практика: збірник науково-правових (консультативних, експертних) висновків. Київ: Алерта, 2023. 572 с.

4. Журавель В. А. Правове забезпечення функціонування наукової сфери: сучасні реалії. *Юридичний вісник України*. 2025. №21(1554). С. 10–13. №22(1555). С. 14–18. URL: https://ippi.org.ua/sites/default/files/yuvu-no21_2025-9-12.pdf

5. Конституція України від 28.06.1996. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96 %D0%B2%D1%80

6. Кузнецова Ю. В., Гусєв Д. А. Правова освіта як детермінанта формування правової культури. *Молодий вчений*. 2023. № 2. С. 82-85.

7. Міхневич Л. В., Шимон С. І. Нормативно-правовий і практичний виміри академічної кваліфікації науково-педагогічних працівників (на прикладі сфери юридичної освіти). *Український політико-правовий дискурс*. 2025. Вип. 9. DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.15105368.

8. Погорецький М. А. Правників багато – якісної юридичної освіти замало: як Україні перейти на європейські стандарти правничої освіти. *Юридичний вісник України*. 2026. № 11 (1570). С. 12–15. URL: https://yvu.com.ua/

9. Погорецький М. А. Юридична освіта і правова наука в Україні: від правової доктрини до професійної компетентності правника. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2026. Том 33. № 2. С. 332 375. DOI: https://doi.org/10.31359/1993-0909.2026.33.2.332.

10. Правова доктрина та правнича освіта: функціональні зв'язки: збірник наукових праць / за заг. ред. О.О. Кота, А.Б. Гриняка, М.М. Хоменка. Київ: Алерта, 2023. 158 с.

11. Правова наука та освіта в умовах воєнного стану: збірник матеріалів науково-практичної конференції, присвяченої Дню науки (м. Київ, 20 травня 2022 року). Одеса: Видавничий дім Гельветика; Київський регіональний центр НАПрН України, 2022. 96 с.

12. Про академічну доброчесність: Закон України від 18.12.2025 № 4742-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text

13. Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 №686. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/ show/z1013-24#Text

14. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 №1556-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556–18

15. Про затвердження Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 Право, спеціальності 081 Право: наказ Міністерства освіти і науки України від 20.07.2022 № 643 (зі змінами). URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/2022/07/21/081-pravo-magistr zizminami-643–20032023.pdf

16. Про затвердження Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 Право, спеціальності 081 Право: наказ Міністерства освіти і науки України від 20.07.2022 №644 (зі змінами). URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/2022/07/21/081-pravo-bakalavr-zi. zminamy-644–20.03.2023.pdf

17. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 №1187. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text

18. Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 №44. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF#Text

19. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 №848-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848–19

20. Про освіту: Закон України від 05.2017 №2145-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text

21. Стандарт вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти галузі знань 08 Право, спеціальності 081 Право: наказ Міністерства освіти і науки України від 31.07.2023 №924. URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2023/02.08.2023/081-pravo-dok.filosofiyi-924–31.07.2023.pdf

22. Чернега В. М. Дисертаційний дайджест приватноправових досліджень, захищених під час дії воєнного стану в Україні. *Закарпатські правові читання. Сталий розвиток та інституційна спроможність в умовах війни: національний та міжнародно-правовий аспекти*: матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 26–27 квітня 2024р.). Львів – Торунь: Liha-Pres, 2024. С. 434-437.

23. Чернега В. М. Досягнення, проблеми та перспективи української науки господарського процесуального права на початку ІІІ тисячоліття. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2023. Вип. 1. С. 167 171. DOI: https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2023.1.29.

24. Чернега В. М. Мережа закладів освіти з підготовки бакалаврів права та відповідність досягнень науково-педагогічних працівників ліцензійним умовам. *Наукові праці Київського авіаційного інституту. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право»*. 2025. № 1(74). С. 257-265. DOI: https://doi.org/10.18372/2307-9061.74.19913.

25. Чернега В. М. Минуле, сучасне та майбутнє компаративної цивілістики. *Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління*. 2023. №1(25). С. 51-55. DOI: https://doi.org/10.32689/2617-9660-2023-1(25)-51-55.

26. Чернега В. М. Проблематика (тематика) дисертацій з міжнародного права, захищених у першій чверті XXI сторіччя. *Current issues in the development of Ukrainian legal education and science in the prezent day and post-war reconstruction*: scientific monograph. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2026. P. 133 159. DOI: https://doi.org/10.30525/978-9934-26-629-4-7.

27. Чернега В. М. Розвиток доктрини національного трудового права на початку ІІІ тисячоліття. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. №3. С. 260-268. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-3/61.

28. Чернега В. М. Розвиток законодавства та науки міжнародного приватного права за час функціонування однойменного закону. *Право і суспільство*. 2023. №2. Т. 2. С. 95-101. DOI: https://doi.org/10.32842/2078 3736/2023.2.2.15.

29. Чернега В. М. Українська географія кафедр приватного права. *Правничі студії пам'яті Василя Івановича Синайського: здобутки, проблеми та перспективи розвитку національного приватного права*: збірник матеріалів круглого столу студентів, аспірантів, молодих вчених, науково-педагогічних працівників. Київ: КНЕУ, 2024. С. 6-11.

30. Чернега В. М. Українська наука цивільного процесуального права на початку ІІІ тисячоліття. *Правова держава*. 2023. №49. С. 92-100. DOI: https://doi.org/10.18524/2411-2054.2023.49.276046.

31. Чернега В. М. Унікальність освітньо-професійної програми «Приватне право», що реалізується в Київському національному економічному університеті імені Вадима Гетьмана. *Правничі студії пам'яті Василя Івановича Синайського*: зб. тез доп. VI щоріч. круглого столу студ., асп., молод. вчених, наук.-пед. прац. (м. Київ, 16 квітня 2025 року). Київ: КНЕУ, 2025. С. 5-12.

32. Чернега В. М., Шаталова Л. М., Мельниченко О. В. Реалізація освітніх програм зі спеціальності «Міжнародне право» в Україні. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2026. №1. Том 3. С. 278-282. DOI: https://doi.org/10.24144/2788 6018.2026.01.3.42.

33. Шимон С. І., Лупало О. А. Юридичні аспекти забезпечення академічної відповідності кваліфікації науково-педагогічного працівника. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2024. Вип. 85. Ч. 2. С. 132-137. DOI: https://doi.org/10.24144/2307 3322.2024.85.2.19.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: https://reyestr.court.gov.ua
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: http://www.rada.gov.ua
3. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: www.mon.gov.ua/ua/
4. Офіційний сайт Міністерства юстиції України. URL: www.minjust.gov.ua/
5. Офіційний сайт Урядового порталу. URL: http://www.kmu.gov.ua
6. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua
7. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого. URL: https://nlu.org.ua